

заслужила тоя лютъ езикъ? . . . Съ какво станахъ достойна за унижение и обида? Нъ азъ тръбова да мълча. Отечество то ме отрита: то нещите мои ти услуги. То гине, то се бори: азъ съмъ осъдена да се мъча въ бесилие то си; всичко, което мога да направя, то е да охкамъ и да плача. Като само това ми иде отръки, пада ли ми се друго, освѣнь да мълча, когато ме обиждатъ? . . . Балкански, прѣзрѣние ли ме замѣсти въ срѣдце то ти, недостойна ли станахъ да държа единъ кѣтъ въ него, или отечество то е на тѣсно при мене? . . . Отъ кога прѣстана да вѣрвашъ, Балкански, че най-голѣма та честь за мене, едничко то, за което жеднѣе душата ми, е това да умра съ тебе . . . Зашто споминяшъ за онамъ Олга, която се хранеше съ мечти и измами? . . . Отколѣ е тя прѣстанала да съществова . . . Загина тя, загина съ свои ти мечти и измами . . . Нѣ . . . Отъ тия мечти и измами останала е една. Кажи ми, Балкански, блуждая ли дѣто лъстя душата си съ честьта да пролѣя кръвта си за отечество то? . . . Голѣма ли ти се види тая честь за една жена? . . . Трѣбова ли да ти се моля, Балкански, за да ми обречешъ тая честь? Кажи, и азъ ште падна на колѣнѣ тѣ ти . . . Може би тогава да се смилишъ . . . Или ако, заблудена до сега, азъ съмъ осъдена да вида и тая си измама разбита, кажи ми това отъ сега . . . Боишъ ли се да бъдешь откровенъ? . . . Ако срѣдце то ми ти се види много малко за да побере толкова доблестъ, зашто ми го не кажешъ? . . . Когато отечество то изисква всички ти ти грижи, зашто да носишъ товаръ тѣ на една недостойна за него любовъ? Отъ тоя товаръ азъ съмъ готова да те избавя... И азъ шта умра честита, като смртъта ми те повръща цѣль на отечество то . . .
(Гърми).

Балкански, (като я хваща за ръцъ ти).

Усъмнилъ ли съмъ се нѣкога, Олго, въ доблестъ та на срѣдце то ти? . . .

Олга.

И така, Балкански, азъ мога гърдо да издигна